

Prevalis, z. s.
Pod Klamovkou 1268/3
150 00 Praha 5
IČ: 22854771

Telefon: +420 777 763 579
E-mail: prevalis@prevalis.org
datová schránka ID: xxg6u52
www.prevalis.org

PODMÍNKY REALIZACE PROGRAMŮ ROZVOJE TŘÍDNÍHO KOLEKTIVU

[O programech programů selektivní prevence - PROTK](#)

[Navázání spolupráce](#)

[Podmínky realizace programů](#)

[Kritéria pro odmítnutí realizace programů ze strany poskytovatele](#)

[Kritéria pro odmítnutí realizace programů ze strany zájemce o program](#)

[Ukončení spolupráce organizace/poskytovatele a zájemce o program](#)

[Práva a závazky zájemce](#)

[Práva a závazky poskytovatele programů všeobecné školské primární prevence](#)

[Zprávy z programů](#)

[Kodex práv klientů Centra primární prevence](#)

[Průběh programu](#)

O programech programů selektivní prevence - PROTK

Program rozvoje třídního kolektivu (PROTK) je určen **třídním kolektivům se zvýšeným rizikem výskytu rizikového chování** (šikana a extrémní projevy agrese, kyberšikana, rasismus a xenofobie, prevence v adiktologie). Jednotlivé bloky PROTK jsou koncipovány tak, aby bylo možné navázat na vyučování ve škole. Velký důraz je kladen na pravidla pro komunikaci nejen během realizace samotného programu.

Program je především zaměřen na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností žáků, je zaměřen na rozhodovací schopnosti, zvládnání úzkosti a stresu a na nácvik dovednosti odolat tlaku. Program vede žáky, kteří ho absolvují k tomu, aby si stanovovali reálné cíle, pozitivně se sebehodnotili a normy vnímali jako potřebné a užitečné.

Realizace programu má za cíl zabránit nástupu projevů rizikového chování, nebo jej alespoň v maximální míře zmírnit či oddálit.

Z hlediska specifické prevence se program zaměřuje na tyto rizikové jevy:

- **Šikana a extrémní projevy agrese, Kyberšikana**
- **Rasismus a xenofobie**
- **Prevence v adiktologii – kouření, alkohol, léky a nelegální drogy, hráčství, jiné návykové chování**
- **Základní vzorce bezpečného chování napříč typy rizikového chování**

Konkrétní cíle se pak odvíjí od konkrétní zakázky.

Navázání spolupráce

Zájemci o programy nás kontaktují telefonicky, emailem či osobně. Tyto požadavky vyřizuje vedoucí CPP. V případě, že se zájemce obrátí na lektory nebo kancelář, předají tyto osoby požadavek či dotaz vedoucí CPP.

Zájemce o program je následně seznámen s podmínkami spolupráce a těmito dokumenty:

- Operační manuál programů školské primární prevence
- Koncepce programů školské primární prevence
- Etický kodex spolupracovníka Prevalis, z. s.
- Pravidla pro žáky a studenty
- Podmínky realizace programu PROTK

Následuje **bezplatná nezávazná osobní schůzka lektorů SPP s metodikem prevence, třídním učitelem a případně vedením školy**. Cílem této schůzky je:

- podat informace o průběhu realizace prevence a podmínkách spolupráce,
- zjistit informace o škole a třídě,
- vyjasnění očekávání školy, třídního učitele, metodika prevence a reálných možností programu,
- vyjasnění časového rozsahu, případně i konkrétního časového plánu,
- sepsání návrhu Informovaného souhlasu.

Z úvodní schůzky vzniká zápis pro potřeby lektorů.

V případě projevení zájmu o spolupráci je sepsán **Informovaný souhlas**, který vedením školy pověřený pracovník (obvykle metodik prevence nebo třídní učitel) obdrží elektronicky. V této fázi je možné ještě kontrakt upravovat a dovyjasnit si očekávání. Souhlas s podmínkami obě strany vyjadřují podpisem. Informovaný souhlas je vyhotoven ve dvou stejnopisech. Jeden získává škola, jeden zůstává v sídle Prevalis v dané složce.

Informovaný souhlas je považován za závaznou objednávku. **Informovaný souhlas je nutné uzavřít i v případě, že škola má uzavřenou s organizací Smlouvu o dlouhodobé spolupráci (realizace VPP).**

V případě, že Informovaný souhlas neobsahuje termíny setkání a závěrečné konzultace, jsou tyto domluveny e-mailem, který je dodatkem informovaného souhlasu.

Jestliže jsou kapacity organizace vyčerpány, je zájemce o program informován o nejbližším možném termínu. Poté má dvě možnosti - lze ho zapsat do pořadníku zájemce o program, či odkázat na jiné organizace poskytující programy selektivní prevence (viz Mapa sítě).

Časový plán

Základním formátem je 3 bloky 3 x 45 minut (9 vyučovacích hodin). Časové rozvržení a časová náročnost se odvíjí od zakázky školy a jejích možností.

Plán vzniká na základě informací předaných na úvodní schůzce mezi oběma stranami. Termíny si se školou domlouvají lektori na základě svých časových možností.

Podmínky realizace programů

Programy PROTK jsou realizovány zpravidla v prostorách škol. Dohledovou povinnost nad žáky vykonává přítomný pedagog dané školy. Zajištění bezpečnosti žáků je záležitostí školy. Programy probíhají zpravidla v době školního vyučování.

Škola předem informuje klienty o konání programu a motivuje je k aktivní účasti.

Programy jsou uskutečňovány bez ohledu na pohlaví, věk, rasu, vyznání, politické přesvědčení, psychický a fyzický stav klientů.

Programy jsou uskutečňovány bez zbytečných odkladů.

Programy jsou uzpůsobeny intelektu, věku a zkušenostem cílové skupiny.

Nabídka programů ŠPP je veřejně dostupná na internetových stránkách www.prevalis.org, je pravidelně rozesílána školám a školským zařízením v Praze a Moravskoslezském kraji.

Kritéria pro odmítnutí realizace programů ze strany poskytovatele

Poskytovatel může odmítnout realizaci programů všeobecné a selektivní ŠPP, jestliže vedení školského zařízení vyžaduje pouze předání informací (jednorázová přednáška pro několik spojených tříd) svým žákům nebo studentům bez rozdílu věku (a v počtu vyšším než 30) a odmítá kontinuální spolupráci spočívající v návaznosti programů. V tomto případě lektor prevence pouze informuje o nabídce organizace, o možnosti kontaktovat ji v případě potřeby programu/ů selektivní prevence. Dále předá kontakty z Mapy sociální sítě.

Prevalis, z. s. nebude programy realizovat v případě, že zástupci školy nedodrží Smlouvou dohodnuté podmínky spolupráce (např. čas, místo aktivity, počet účastníků) nebo zájemce o program/y požaduje službu, která je v rozporu s Etickým kodexem organizace nebo s jeho vnitřními dokumenty, a také v případě, že organizace Prevalis, z. s. je kapacitně vytížena. V případě kapacitní vytíženosti organizace je zájemci nabídnuto zařazení do pořadníku nebo je odkázán na jinou odbornou organizaci z Mapy sociální sítě.

Programy nemohou být realizovány lektory, kteří by se realizací dostali do rozporu s Etickým kodexem (např. konflikt rolí).

Kritéria pro odmítnutí realizace programů ze strany zájemce o program

Zájemce o program má právo odmítnout realizaci programů všeobecné ŠPP nebo selektivní ŠPP v případě, že:

- nesouhlasí s obsahem Smlouvy o spolupráci / Informovaného souhlasu,
- Prevalis, z. s. nedodrží závazky vyplývající ze Smlouvy o spolupráci,
- zájemce o program není spokojený s kvalitou, obsahem a vedením programů ŠPP (podání stížnosti - viz kapitola 2. 6 v Operačním manuálu).

Ukončení spolupráce organizace/poskytovatele a zájemce o program

Informovaný souhlas se uzavírá na dobu určitou. Nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu oběma stranami.

Informovaný souhlas lze ukončit písemnou dohodou obou smluvních stran nebo písemnou výpovědí jedné ze smluvních stran. Za den ukončení platnosti Souhlasu je považován den zaslání závěrečné zprávy, den závěrečné konzultace či den uvedený v dohodě obou stran.

Uzavřením dohody o ukončení Informovaného souhlasu nezaniká oběma stranám právo na vyrovnání vzájemných závazků.

Spolupráce může být ukončena též dokončením smluveného počtu bloků ŠPP nebo v případě, že organizace nebo škola zanikne.

Práva a závazky zájemce

Programy jsou realizovány v průběhu školního roku s ohledem na možnosti realizátora.

Škola zastoupena školním metodikem prevence je seznámena s Konceptí programů školské primární prevence Prevalis, z. s., zná a respektuje východiska a principy práce programů a rozlišuje programy všeobecné školské primární prevence a programy selektivní školské primární prevence.

Škola respektuje zásady práce se třídou nebo skupinou. **Je žádoucí přítomnost třídního učitele po celou dobu programu ve třídě.** Na základě předchozí domluvy s lektorem PP si přítomný pedagog zvolí způsob zapojení do programu. Může být pozorovatelem, aktivním účastníkem programu nebo kombinovat oba způsoby zapojení (viz. 4.6 Spolupráce s třídním učitelem).

Program ve třídě probíhá formou psychosociálních her a technik s následnou reflexí a diskuzí.

Práce lektora je pravidelně supervidována.

Zakázka je stanovena na základě dohody obou stran, písemně je zanesena do Informovaného souhlasu nebo v e-mailu.

Škola zajistí informovanost pedagogů i žáků o realizaci programů (cíle programů dle specifikace v objednávce, informace z Koncepte realizace programů primární prevence), dále zajistí kontakt lektora prevence a školního metodika prevence, příp. třídního učitele, resp. výchovného poradce na společných konzultacích před zahájením programu, v jeho průběhu i po jeho ukončení. Na základě dohody s vedoucí CPP nebo pověřeným lektorem PP je možné se před zahájením programu domluvit na změně zakázky.

Škola zajistí pro realizaci vhodné prostory, tj. třídu, ve které je možné umístit židle do kruhu a která není průchozí. Škola poskytne zázemí pro lektora (místo, kde konzultuje s třídními učiteli, kde si může odložit věci). **Škola zajistí pro lektora vhodný prostor pro případ potřeby individuální konzultace se žáky.** Informace získané v rámci individuální konzultace se žáky a o žácích jsou důvěrné. V případě, že se lektoři dovědí informace, na které se vztahuje zákonná ohlašovací povinnost, sdělí tyto informace škole prostřednictvím školního metodika prevence.

Informovat zákonné zástupce žáků zapojených do programu je záležitostí školy.

Škola respektuje domluvené záležitosti specifikované v Informovaném souhlasu nebo v e-mailu. **Škola je povinna informovat vedoucí CPP (případně lektora) v případě, že nemůže dodržet smluvený termín, a to nejméně 3 dny před tímto termínem.** Ve

výjimečných případech (náhlé onemocnění žáků) lze změnit termín den před konáním programu. Současně lze dohodnout náhradní termín.

Za bezpečnost žáků v průběhu bloků programů školské primární prevence zodpovídá škola.

Škola se nezříká zodpovědnosti za své žáky ani v případě nepřítomnosti pedagoga. V případě, že pedagog není přítomen programu, metodik prevence konzultuje před a po programu s lektory průběh programu ŠPP.

Lektoři provádí program v souladu s potřebami klientů dle zásad efektivní PP a respektují její standardy. Programy ŠPP realizuje v souladu se Strategií prevence MŠMT a v souladu s krajskou koncepcí PPRCH, krajskou protidrogovou koncepcí, Akčním plánem v oblasti PPRCH a Etickým kodexem Prevalis, z. s.

Přítomný pedagog vyplňuje po realizaci programu jeho hodnocení.

Škola se zavazuje převzít výuku při předčasném ukončení programu ŠPP ze strany lektorů. Toto ukončení je možné v případě: nespolupráce třídy a výrazného nezájmu o program, nebo v případě krizových situací jako např. ohrožení zdraví a života účastníků, živelné pohromy, havarijní situace apod.

Pokud chce škola ukončit spolupráci v jiném termínu, než je dohodnuto, zavazuje se zaslat písemné odůvodněné rozhodnutí o ukončení nebo si domluvit termín osobní schůzky s vedoucí CPP, na které po odůvodnění dojde k ukončení spolupráce.

Zájemce o program souhlasí, že Prevalis, z. s. využívá statistické údaje, získané během realizace programů ŠPP, k evaluaci a poskytuje je třetím stranám (např. donátorům apod.).

Každý zájemce o program má právo podat stížnost (podání stížnosti se řídí Operačním manuálem). Stížnost může klient podat dvěma způsoby, ústně a písemně, přičemž je preferována písemná forma. Stížnosti budou vyřešeny nejpozději do 30 dnů. Odpověď bude zaslána e-mailem, případně poštou.

Nadřízený orgán pro podávání stížností

- **Lektor:** stížnost vyřizuje vedoucí CPP (Mgr. et Bc. Klára Vožechová, Pod Klamovkou 1268/3, 150 00 Praha 5, tel.: +420 736 473 725, klara.vozechova@prevalis.org).
- **Vedoucí CPP:** stížnost vyřizuje ředitel spolku (Mgr. Miroslav Hricz, Pod Klamovkou 1268/3, 150 00 Praha 5, tel.: +420 775 572 717, miroslav.hricz@prevalis.org).
- **Ředitel:** stížnost vyřizuje Rada spolku (Rada Prevalis, z. s., Pod Klamovkou 1268/3, 150 00 Praha 5, tel.: +420 777 763 579, prevalis@prevalis.org).
- **Rada spolku:** stížnost vyřizuje Členská schůze (Členská schůze Prevalis, z. s., Pod Klamovkou 1268/3, 150 00 Praha 5, tel.: +420 777 763 579, prevalis@prevalis.org).

Práva a závazky poskytovatele programů všeobecné školské primární prevence

Programy jsou realizovány v průběhu školního roku s ohledem na možnosti školy.

Realizátor zajistí konzultaci mezi lektorem prevence a školním metodikem prevence, příp. třídním učitelem, výchovným poradcem. Účelem konzultace je předání informací týkajících se třídy zapojené do programu.

Lektor prevence respektuje domluvené záležitosti specifikované v Informovaném souhlasu nebo e-mailem. **Lektor je povinen informovat školu v případě, že nemůže dodržet smlouvaný termín, a to nejméně 3 dny před tímto termínem. Ve výjimečných případech**

(úraz lektora, nehoda apod.) lze termín telefonicky změnit tentýž den 15 minut před konáním programu. Realizátor následně dohodne se školou náhradní termín.

Pokud se škola rozhodne od realizace programu odstoupit, vedení školy tak učiní písemně na adresu Prevalis, z. s., Pod Klamovkou 1268/3, 150 00 Praha 5. Současně informuje vedoucí CPP a ředitele organizace.

Lektoři provádí program v souladu s potřebami klientů dle zásad efektivní PP a respektují její standardy. Programy ŠPP realizuje v souladu se Strategií prevence MŠMT a v souladu s krajskou koncepcí PPRCH, krajskou protidrogovou koncepcí, Akčním plánem v oblasti PPRCH a Etickým kodexem Prevalis, z. s.

Realizátor informuje školu o vývoji situací ve třídách, průběhu programu, a to prostřednictvím zpráv o průběhu programu a informačních schůzek se školním metodikem prevence, třídním učitelem, výchovným poradcem, případně s vedením školy.

Po skončení každého bloku programu lektoři informují třídního učitele, případně školního metodika prevence o jeho průběhu.

Pokud zájemce o program nezajistí vhodné prostředí a podmínky pro realizaci objednaného programu ŠPP, pokusí se lektor domluvit jiný vhodný prostor, nebo uzpůsobí program možnostem třídy, anebo program ŠPP nevykoná a požádá o náhradní termín.

Programy jsou určeny pro jednu třídu, nutná je účast minimálně 75 % žáků, a to v případě, že se jedná o programy zaměřené na vztahy. Pokud bude účast nižší, lze realizovat programy zaměřené na prevenci rizikového chování, a to po domluvě se školním metodikem prevence, a za předpokladu, že se domluví pokračování navazující na tento program, anebo se domluví s pedagogem, jakým způsobem proběhne předání informací těm žákům, kteří chyběli.

V případě výskytu rizikového chování (užívání návykových látek, šikana, rasismus, apod.) jsou pracovníci Prevalis, z. s. povinni informovat zástupce školy. Po skončení bloku, v rámci kterého k těmto zjištěním došlo, uskuteční lektoři osobní setkání s třídním učitelem (případně dalšími pracovníky), kde budou informováni o vzniklé situaci. Lektoři sepisují zápis této mimořádné události do zprávy z bloku a programu, zapisují ji též do Knihy mimořádných situací.

Všichni pracovníci Prevalis, z. s. pracují v souladu s Etickým kodexem Prevalis, z. s., podepisují Prohlášení o mlčenlivosti (Zákon č. 101/2000 Sb., O ochraně osobních údajů), respektují Základní listinu lidských práv a svobod a uznávají a respektují autonomii školského zařízení.

Lektoři provádí program v souladu s potřebami klientů dle zásad efektivní PP a respektují její standardy. Programy ŠPP realizuje v souladu se Strategií prevence MŠMT a v souladu s krajskou koncepcí PPRCH, krajskou protidrogovou koncepcí, Akčním plánem v oblasti PPRCH a Etickým kodexem Prevalis, z. s.

Zprávy z programů

Škola po skončení všech bloků do 14 dní dostane Závěrečnou zprávu, kde je zaznamenán průběh jednotlivých bloků a další relevantní informace.

V případě potřeby předají lektoři TU nebo ŠMP písemná doporučení, jak se třídou pracovat mezi jednotlivými bloky prevence.

Kodex práv klientů Centra primární prevence

Prevalis, z. s. dodržuje Etický kodex organizace (samostatný dokument) a Kodex práv

klientů programů primární prevence. Klienty se rozumí děti, studenti, rodiče, školy a školská zařízení.

Klient má právo být seznámen na počátku kontaktu s pravidly programu prevence, jeho průběhem a smyslem. Též je informován o možnosti podat stížnost.

Kodex práv klientů programů primární prevence

1. Prevalis, z. s. dodržuje tento Kodex práv klientů.
2. Klienti jsou v rámci prvních kontaktů srozumitelně poučeni o svých právech a povinnostech.
3. Programy prevence jsou dostupné na principu rovnosti - nediskriminačně - tedy bez ohledu na pohlaví, gender, věk, původ, rasu, národnost, náboženské vyznání, právní či společenské postavení, sexuální orientaci a socioekonomické možnosti.
4. Klient má právo spolupodílet se na programu.
5. Vedoucí CPP je poučena o skutečnosti, že je třeba sledovat případný **střet zájmů**, který se může projevit při práci s klienty a předcházet mu.
6. V případě, že dojde ke střetu zájmů, je klientovi vysvětlena podstata věci a podán návrh dalšího postupu (vždy s vědomím klienta). Problém pak přednese lektor na poradě, intervizi či supervizi, kde dojde k nalezení vhodného řešení konkrétní situace. O tomto je proveden záznam (zápis z porady, intervize, supervize).
7. Situace, kdy by mohlo dojít k porušení práv klientů, jsou zohledňovány a je průběžně upozorňováno na jejich nebezpečí především v rámci provozních porad.
8. Průběžně je zohledňován přístup k datům, tak aby nedošlo k poškození práv klientů.
9. Organizace se dále řídí Zákonem č. 101/2000 Sb., O ochraně osobních údajů a dat.
10. Jednání s klienty má podobu důstojné komunikace respektující lidská práva a práva dětí. Probíhá v souladu s platnou legislativou.
11. Pokud dojde k porušení práv klienta:
 - a. Pracovník ihned o skutečnosti informuje vedoucí CPP nebo ředitele organizace.
 - b. O této skutečnosti je učiněn zápis z provozní porady, kde je tato okolnost s ostatními pracovníky i rozebrána tak, aby se nadále neopakovala.
 - c. Dále je o tom učiněn zápis do knihy stížností.

Kodex práv klientů programů primární prevence - programy DPPP/PROTK

12. Klient (žák-student) má právo být seznámen na počátku kontaktu s pravidly programů školské primární prevence (dále jen PŠPP), jeho průběhem a smyslem.
13. Klient (žák-student) má právo se PŠPP nebo jeho části neúčastnit. Lektor programu se pokusí klienta k účasti motivovat. Pokud se i přes tuto snahu klient (žák-student) rozhodne, programu nebo jeho části aktivně neúčastnit, je mu lektorem prevence nabídnuta náhradní činnost v prostorách, kde je realizována prevence s ostatními zúčastněnými žáky - studenty.
14. Klient (žák-student) má právo na elementární lidskou důstojnost, bezpečí a nedotknutelnost fyzickou, citovou, hodnotovou (včetně svědomí a přesvědčení) i majetkovou.
15. Klient (žák-student) má právo na své soukromí. Míra otevřenosti je dána vlastním rozhodnutím klienta.
16. Klient (žák-student) má právo si stěžovat na chování lektora prevence a je s touto skutečností obeznámen na počátku PŠPP.
17. Klient (žák-student) má právo znát jméno, vzdělání a zařazení lektora, znát kontakt na osobu, ke které může směřovat svou stížnost.
18. Klient (škola) má právo být přítomen průběhu prevence. Lektor nesmí odmítnout účast třídního učitele v hodinách prevence. Naopak Prevalis považuje přítomnost třídních učitelů v PŠPP za žádoucí. Může však odůvodněně odmítnout účast pedagoga, který není třídním učitelem dané třídy, kde je realizován PŠPP.

19. Klient (škola) má právo na poskytnutí informací třídnímu učiteli o průběhu realizace PŠPP v jeho třídě. Není však povinnost odpovídat na dotazy třídních učitelů, které by mohli vést k poškození práv klientů (žáků-studentů).
20. Klient (škola) má právo na písemnou formu zprávy o průběhu PŠPP v dané škole.
21. Klient (škola) nemá právo nahlížet do tzv. dodatku zprávy o realizaci bloku, které jsou zpracovávány výhradně pro potřeby realizátora PŠPP (Prevalis) a jsou jejím výhradní pracovní pomůckou bez možnosti náhledů třetí osoby.

Průběh programu

Proces realizace *Programu rozvoje třídního kolektivu* zahrnuje základní mapování problému, jeho řešení a závěrečné hodnocení. Jednotlivé bloky mají definované cíle.

Cíle programu jsou obecně:

- napomáhat při diagnostice a řešení problému;
- předcházet výskytu rizikového chování ve třídě;
- usilovat o rozvoj sociálních dovedností žáků.

Cílem I. bloku je zmapovat situaci ve třídě ve vztahu k rizikovému jevu (např. mapování vztahů ve třídě), procvičit žádoucí sociální dovednosti, které vyplynou z diagnostiky.

Po skončení I. bloku (mapování situace) je lektory situace ve třídě vyhodnocena a navrženo pro třídu optimální řešení (návrh zaměření aktivit, přizpůsobení programu potřebám třídy, změna počtu potřebných bloků, případně nepokračování v realizaci původně domluveného programu - viz Operační manuál).

V případě, že problém vyžaduje program většího rozsahu, škola je na tuto skutečnost upozorněna, je upozorněna také na důsledky nerealizace programu. V tuto chvíli se škola může rozhodnout, zda jí postačí zmapovaná situace, či chce ve spolupráci pokračovat i za předpokladu zvýšených finančních nároků.

Další bloky jsou zaměřeny na nastavení norem, tak aby se žáci ve vztahu k dané oblasti rizikového chování chovali bezpečněji nebo aby změnili svůj postoj. Dále tyto bloky umožní třídě zažít prožitek soudržnosti ze spolupráce, ze společného úspěchu apod.

Cíle se mohou měnit v souvislosti s potřebami dané třídy. Případné nenaplněné cíle je možné naplnit v dalším/ch návazném/ých bloku/cích po vzájemné dohodě a na základě doporučení vycházející z potřeb třídního kolektivu.

Po skončení celého programu probíhá **závěrečná schůzka**, na které je předána vzájemná zpětná vazba mezi lektory, učitelem, metodikem prevence a případně vedením. Je diskutováno naplnění či nenaplnění očekávání a zakázky školy uvedených v Informovaném souhlasu a doporučení pro práci se třídou.